

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Krtkův svět s. r. o.**, se sídlem Hlavní 247, Průhonice, zastoupen JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem se sídlem Dominikánské náměstí 656/2, Brno, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 12. 2022, č. j. 9 A 91/2021-41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Úřadu městské části Praha 15, odboru dopravy ze dne 7. 10. 2020, č. j. ÚMČ P15 44213/2020/OD/VJi, byl žalobce uznán vinným z přestupků podle § 42b odst. 1 písm. j) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), spáchaných ve vícečinném souběhu dne 25. 6. 2020 v časovém rozmezí mezi 10:35-10:40 hod., dne 8. 7. 2020 v 12:20 hod. a dne 20. 7. 2020 v časovém rozmezí mezi 08:20-08:40 hod., tím, že neoprávněně osadil na veřejně přístupnou účelovou komunikaci NN1010 v křižovatce s místní komunikací II. třídy K Měcholupům, na pozemku parc. č. X k. ú. H., svíslou dopravní značku - dodatkovou tabulku E13 s textem: „SE SOUHLASEM JOSEFA ROUŠALA VJEZD NA POZEMKY POVOLEN KRTKŮV SVĚT“, čímž porušil § 19 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích, jelikož na veřejně přístupné účelové komunikaci prováděl činnost, která je na ní podle § 19 odst. 3 zakázána. Za spáchání uvedeného přestupku byl žalobci podle § 35 písm. b), § 46 a § 41 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s § 42b odst. 6 písm. c) zákona o pozemních komunikacích uložen správní trest pokuty ve výši 50 000 Kč. Dále byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Rozhodnutím ze dne 16. 6. 2021, č. j. MHMP-877444/2021/O4/Go, žalovaný k odvolání žalobce změnil výrok rozhodnutí o přestupku ze dne 7. 10. 2020 tak, že žalobci *se ukládá správní trest pokuty podle ust. § 42b odst. 6 písm. c) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, ve výši 10 000 Kč za porušení ust. § 19 odst. 2 písm. a) a naplnění skutkové podstaty přestupku obsažené v ust. § 42b odst. 1 písm. j) tohoto zákona*. Ve zbytku bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 22. 12. 2022, č. j. 9 A 91/2021-41.

[4] Městský soud konstatoval, že žalobou napadené rozhodnutí obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti. V odůvodnění rozhodnutí je dostatečným způsobem vymezen skutkový stav věci, jakož i dosavadní průběh řízení. Skutečnost, že žalovaný v rozhodnutí rekapituloval závěry správního orgánu prvního stupně, nečiní toto rozhodnutí nepřezkoumatelným, neboť je zřejmé, že se s tímto rozhodnutím zcela ztotožnil a shledal jej věcně správným. Pokud se pak žalovaný odchýlil od závěrů správního orgánu prvního stupně (ohledně uložené výše pokuty), řádně svůj postup odůvodnil.

[5] Městský soud neshledal důvodnou ani námitku, že žalobce není pachatelem přestupku. K tomu poukázal na § 20 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu. Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje mj. statutární orgán nebo člen statutárního orgánu. Jediným jednatelem žalobce v rozhodné době byl Josef Roušal, který se přihlásil k předmětnému jednání, tj. k osazení informační (dodatkové) tabulky E13 s textem „SE SOUHLASEM JOSEFA ROUŠALA VJEZD NA POZEMKY POVOLEN KRTKŮV SVĚT“. Dodatková tabulka měla za cíl omezit nebo zpřesnit význam zákazové dopravní značky B11 tak, aby byl umožněn provoz za touto zákazovou značkou, za kterou se nachází parkoviště zábavního parku Krtekův svět. Jednání tak bylo činěno ku prospěchu právnické osoby (tj. žalobce) s cílem zajistit, aby se zákazníkům zábavního parku v okolí lépe parkovalo. Odkaz na přilehlé parkoviště nacházející se za zákazovou značkou vyplývá i z mapky zábavního parku na webových stránkách žalobce. Městský soud proto přisvědčil závěru žalovaného, že toto jednání bylo učiněno v přímé souvislosti s činností právnické osoby, ku prospěchu právnické osoby a v jejím zájmu, jak vyžaduje § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, a toto jednání je tak dané právnické osobě (tj. žalobci) přičitatelné.

[6] Městský soud dále uvedl, že za situace, kdy byla pod dopravní značku B11 (zákaz vjezdu všech motorových vozidel) osazena tabulka obsahující úpravu tohoto zákazu, je zcela

pokračování

nepochybné, že takováto tabulka měla charakter dodatkové tabulky podle vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a jednoznačně tak došlo k naplnění skutkové podstaty podle § 42b odst. 1 písm. j) zákona o pozemních komunikacích a podmínka protiprávnosti jednání je v daném případě dána. Takovýto charakter měla předmětná tabulka i po jejím umístění mimo dopravní značku na jiný sloup, neboť se stále jednalo o úpravu značkou vysloveného zákazu vjezdu všech motorových vozidel. Pokud pak jde o otázku společenské škodlivosti, i tato byla podle názoru městského soudu v daném případě naplněna. Žalobce svým jednáním narušil bezpečnost dopravy, když neoprávněně upravil působení zákazové značky. Takové jednání je jednáním nežádoucím, neboť pokud by se k tomuto běžně neoprávněné osoby uchýlovaly, vznikl by v silničním provozu chaos a každý řidič (ale i spolucestující či chodec) by byl při jízdě vystavován nebezpečí životu, zdraví a majetku. Umístění každé dopravní značky má vždy své opodstatnění a důvod, přičemž rozhodování o jejich umístění náleží správním úřadům. Žalobce navíc naváděl své zákazníky pokyny na nepovolené dopravní značce k porušení dopravní značky B11, čímž je vystavil nebezpečí porušení právních předpisů, což rovněž zvyšuje společenskou škodlivost tohoto protiprávního jednání. Městský soud proto přisvědčil závěru správních orgánů, že žalobce svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty přestupku podle § 42b odst. 1 písm. j) tím, že porušil § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, tj. neoprávněně osadil dopravní značku B11 dodatkovou tabulkou, která upravila význam této zákazové dopravní značky.

III.

[7] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[8] Stěžovatel uvedl, že jej nelze považovat za pachatele tvrzeného přestupku. Právní hodnocení městského soudu je nesprávné, neboť spočívá na zcela formálním pojetí přičitatelnosti. Sama skutečnost, že jednání fyzické osoby (Josefa Roušala) naplňující skutkovou podstatu přestupku mělo personální a věcnou souvislost s činností určité právnické osoby, nezakládá bez dalšího stav, kdy je jednání přičitatelné této právnické osobě, a nezakládá tedy bez dalšího automaticky ani její přestupkovou odpovědnost. Ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky musí být vykládána a aplikována v souladu se základními zásadami trestního práva, zejména s principem presumpce neviny a principem *in dubio pro reo*, které v plném rozsahu platí i v oblasti správního trestání. Tento princip podmiňuje vyslovení výroku o vině jednoznačnou identifikací původce závadného stavu.

[9] Stěžovatel poukázal na to, že k umístění tvrzené dodatkové tabulky E13 se opakovaně přihlásil Josef Roušal jako fyzická osoba, který zhotovení dodatkové tabulky objednal, uhradil a následně tabulku i osadil, aby jejím prostřednictvím jako vlastník lesa poskytl informaci o možnosti vjezdu na účelovou komunikaci v místě, kde prochází po lesním pozemku v jeho vlastnictví, a o možnosti parkování na tomto lesním pozemku. Stěžovatel přitom upozornil, že jiné orgány veřejné správy označují za provozovatele zábavního parku Krtkův svět naopak Josefa Roušala jako fyzickou osobu a ukládají mu v předmětných řízeních povinnosti (viz rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 23. 9. 2020, č. j. ČIZP/41/2020/11119). Stěžovatel přitom nezpochybnil, že Josef Roušal

je jeho jednatelem a jediným společníkem, právě s ohledem na to však zdůraznil, že jmenovaný umístěním tvrzeného dopravního značení sledoval své vlastní zájmy, nikoliv zájmy stěžovatele, na němž je jako ovládající osoba zcela nezávislý.

[10] Podle názoru stěžovatele mu spáchání přestupku nebylo prokázáno nade vší pochybnost, jak požaduje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 11. 2007, č. j. 2 As 40/2007-60. Naopak zde zjevně existují pochybnosti, zda jednání Josefa Roušala spočívající v umístění tvrzené dodatkové tabulky bylo jednáním stěžovatele nebo jednáním Josefa Roušala jako fyzické osoby. Městský soud pochybil, pokud se stejně jako správní orgány spokojil s vnitřně rozpornými zjištěními založenými na použití množného čísla na facebookovém účtu Josefa Roušala, neboť z těchto zjištění rozhodně nevyplývá, že přestupková odpovědnost Josefa Roušala jako fyzické osoby je vyloučena. Potřeba odstranit pochybnosti nezanikla ani zjištěním, že Josef Roušal je jednatelem a jediným společníkem stěžovatele. Ani tato personální vazba sama o sobě nemůže mít za následek, že činnost realizovanou Josefem Roušalem lze bez dalšího považovat za jednání stěžovatele, jak v napadeném rozsudku usuzuje městský soud. Správní orgány ve svých rozhodnutích neprokázaly, že k vytýkanému porušení právních povinností ze strany Josefa Roušala došlo v místní, časové a věcné vazbě k činnosti stěžovatele, tedy že při protiprávní činnosti sledoval Josef Roušal z objektivního i subjektivního hlediska plnění svých úkolů jednatele či společníka stěžovatele. Při hodnocení vztahu Josefa Roušala k předmětnému dopravnímu značení nelze navíc přehlédnout, že je to Josef Roušal, kdo je vlastníkem pozemků, na nichž se parkoviště určené pro návštěvníky parku nachází. V řízení před správními orgány přitom nebylo nijak prokázáno a ani prokazováno, že stěžovatel má k pozemkům pod parkovištěm právní vztah, který by mu provozování parkoviště umožnil. Podle názoru stěžovatele všechny tyto okolnosti vylučují, aby mu bylo jednání Josefa Roušala přičítáno.

[11] Z uvedených důvodů proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu i žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s obsahem napadeného rozsudku městského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

IV.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Podle § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky: *Právnícká osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnícké osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnícké osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnícké osobě, a to při činnosti právnícké osoby, v přímé souvislosti s činností právnícké osoby nebo ku prospěchu právnícké osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnícké osobě se*

pokračování

považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.

[16] Podle § 20 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky: *Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje statutární orgán nebo člen statutárního orgánu.*

[17] Podle § 20 odst. 7 zákona o odpovědnosti za přestupky: *Odpovědností právnické osoby za přestupek není dotčena odpovědnost za přestupek fyzických osob uvedených v odstavcích 1 a 2 a odpovědností za přestupek těchto fyzických osob není dotčena odpovědnost právnické osoby za přestupek.*

[18] Odpovědnost právnické osoby za přestupek je založena na objektivní odpovědnosti s možností liberace, a není tak nutno zkoumat subjektivní stránku odpovědnosti za přestupek, neboť právnická osoba odpovídá za přestupek bez ohledu na zavinění. Skutkovou podstatu přestupku tak reálně naplní svým jednáním fyzická osoba, jejíž jednání se přičítá právnické osobě při činnosti právnické osoby, v souvislosti s činností právnické osoby, ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu bez ohledu na zavinění této fyzické osoby. Přestupek právnické osoby je potom projevem právnické osoby navenek, a tedy objektivním následkem jednání fyzických osob, které je právnické osobě přičitatelné.

[19] Předpokladem pro přičtení přestupku konkrétní právnické osobě fyzickými osobami uvedenými v § 20 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je skutečnost, že přestupek je spáchán při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby, ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu. Postačí tedy alternativně prokázat být jen jeden z uvedených vztahů právnické osoby k jednání fyzických osob uvedených v odstavci 2 předmětného ustanovení. Přestupek je spáchán při činnosti právnické osoby nebo v přímé souvislosti s činností právnické osoby, pokud bude spáchán v rámci běžného provozu právnické osoby, tedy v souvislosti se službami, které právnická osoba poskytuje: výrobou, obchodem, propagací, administrativní činností či jinou obdobnou činností právnické osoby. Přestupek je spáchán ku prospěchu právnické osoby v případě, že právnická osoba získá spácháním přestupku majetkový či jiný prospěch. Může se jednat např. o finanční prostředky, výhodu na trhu či informace. Přestupek je spáchán v zájmu právnické osoby, jestliže zlepšuje nebo alespoň oproti jiným zachovává stávající postavení předmětné právnické osoby v oblasti jejího působení.

[20] V nyní posuzovaném případě je nesporné, že protiprávního jednání, tj. osazení informační (dodatkové) tabulky E13 s textem „SE SOUHLASEM JOSEFA ROUŠALA VJEZD NA POZEMKY POVOLEN KRTKŮV SVĚT“, se fakticky dopustil Josef Roušal, který je statutárním orgánem (jednatelem) stěžovatele a jediným jeho společníkem. Dále je nesporné, že v rozhodné době byl provozovatelem zábavního parku Krtkův svět právě stěžovatel.

[21] Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem žalovaného i městského soudu, že jednání Josefa Roušala je přičitatelné stěžovateli. Podle názoru zdejšího soudu není pochyb o tom, že přestupek byl spáchán ku prospěchu, resp. v zájmu právnické osoby – stěžovatele. Účelem protiprávního jednání jednatele stěžovatele bylo rozšíření možnosti parkování pro

návštěvníky zábavního parku, tedy poskytnutí vyššího komfortu zákazníkům stěžovatele, což může mít pozitivní vliv na návštěvnost zábavního parku a tím i na příjmy stěžovatele jako jeho provozovatele. Skutečnost, že protiprávní jednání sledovalo uvedený účel, vyplývá ze samotného textu nepovolené dodatkové tabulky, z webových stránek stěžovatele (mapka zábavního parku s vyznačeným parkovištěm a příjezdem k němu), z reklamních poutačů umístěných podél příjezdové komunikace v ulici K Měcholupům, jimiž byli návštěvníci zábavního parku směřováni na předmětné parkoviště nacházející se za zákazovou dopravní značkou, a v neposlední řadě také z prohlášení jednatele stěžovatele na sociálních sítích, kde tento vystupoval jako provozovatel zábavního parku vstřícný vůči svým zákazníkům. Je přitom nerozhodné, že pozemky, na nichž se nachází sporné parkoviště, nebyly ve vlastnictví stěžovatele, ale fyzické osoby Josefa Roušala, neboť ze zřízení a zpřístupnění další rozsáhlé parkovací plochy měl mít prospěch právě stěžovatel a bylo to v jeho zájmu. Rovněž tak je nerozhodné, že ve správním řízení vedeném Českou inspekcí životního prostředí byl jako účastník řízení označen Josef Roušal. V tomto správním řízení bylo vydáno předběžné opatření, jímž bylo Josefu Roušalovi nařízeno zdržet se provádění škodlivé činnosti spočívající v poškozování životního prostředí v lesích, při nezákonném využívání lesních pozemků (lesů zvláštního určení) jako zábavní park Krtkův svět. Důvodem tohoto postupu správního orgánu byla skutečnost, že Josef Roušal umožnil nezákonné využívání předmětných lesních pozemků, které byly v jeho vlastnictví. Josef Roušal byl tedy účastníkem řízení z titulu vlastnického práva k dotčeným lesním pozemkům. Není proto pravdou, že byl jiným správním orgánem označen za provozovatele zábavního parku.

[22] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že není vyloučena souběžná odpovědnost za přestupek právnické a fyzické osoby, neboť odpovědností právnické osoby za přestupek není dotčena odpovědnost za přestupek fyzických osob, jejichž jednání je přičitatelné právnické osobě, a zároveň odpovědností za přestupek těchto fyzických osob není dotčena odpovědnost právnické osoby za přestupek (§ 20 odst. 7 zákona o odpovědnosti za přestupky). Vztah odpovědnosti právnické osoby za přestupek k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek je tak vymezen jako souběžný, samostatný a nezávislý odpovědnostní vztah. Odpovědnost právnické osoby za přestupek a odpovědnost fyzické osoby za přestupek jsou tak na sobě nezávislé odpovědnostní vztahy a může nastat souběžné potrestání fyzické a právnické osoby za shodné protiprávní jednání. Jestliže tedy fyzická osoba, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, naplní totožným jednáním skutkovou podstatu přestupku fyzické osoby, lze i ji za přestupek potrestat. Nerozlišuje se primární či sekundární odpovědnostní vztah, neboť se jedná o souběžný postih fyzické i právnické osoby, shoduje-li se jejich protiprávní jednání a obě naplní skutkovou podstatu přestupku.

[23] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[24] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2024

David Hipšr
předseda senátu